

Voorstel voor de Tijdelijke wet maatregelen covid-19

Inleiding

Het voorstel voor de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 is na de consultatieronde (begin juni) maatschappelijk onder vuur komen te liggen in een fase van de crisisbestrijding waarin stapsgewijs wordt afgeschaald. De noodzaak van de ingrijpende wettelijke maatregelen werd daarmee in twijfel getrokken, terwijl die er zowel in juridisch opzicht, als vanwege het doel van de bestrijding van de corona-epidemie wel degelijk is. Na de consultatie en door de opbrengsten uit de consultatie is het wetsvoorstel aangepast en verbeterd. Deze aanpassingen zijn in de samenleving niet bekend. Het advies van de Raad van State van 17 juni jl. was positief over de keuze om met een wet te komen en over de wijze waarop de beperkingen van grondrechten in het wettelijk systeem (door goede afbakening in de wet en via ministeriële regelingen met betrokkenheid van het parlement) is geregeld. Maar de Raad was kritisch en soms zeer kritisch over een aantal andere aspecten van het wetsvoorstel. Daaraan is op vele punten tegemoetgekomen (zie daarvoor paragraaf III) en op andere punten is een andere invulling gegeven. Zo wordt duidelijk dat niet meer de noodverordeningen uitgangspunt voor crisisbestrijding zijn, maar deze tijdelijke wet. In deze wet verschuift de bevoegdheidsverdeling naar parlement en burgemeesters. De bestrijding van de epidemie kan in de komende fasen van de crisisbestrijding nog steeds flexibel en snel worden aangepakt, waarbij de grondrechtelijke aspecten en de democratische legitimatie beter zijn geregeld.

Naar het oordeel van de ministers van VWS, JenV en BZK ligt nu een wetsvoorstel voor dat in bestuurlijk-juridisch opzicht voldragen is en tegemoetkomt aan zowel de democratisch-juridische als de crisisvereisten. Dat is ook belangrijk voor het verstevigen van het (afnemend) maatschappelijk draagvlak voor de te nemen noodmaatregelen, of het nu om afschaling of opschaling zal gaan. Beoogd wordt het wetsvoorstel vrijdag 26 juni in de ministerraad te behandelen en maandag 29 juni in te dienen bij de Tweede Kamer. Daarvoor is voldoende politiek draagvlak in de Tweede Kamer van groot belang.

Dit neemt niet weg dat er mogelijkheden zijn tot verdere verbetering, ook na de aanpassingen die zijn aangebracht vanwege het advies van de Raad van State. Hieronder (paragraaf I) wordt een aantal mogelijkheden genoemd.

I. Wijzigingen/verzoeken die denkbaar zijn in de ingediende versie

buiten reikwijdte

(10)(2g) en (11)(1)

buiten reikwijdte

buiten reikwijdte

III. Wijzigingen die in het wetsvoorstel al worden aangebracht naar aanleiding van het advies van de Raad van State

a. Versterking grondrechtelijke waarborging

Wijziging

Er komt in lijn met internationale mensenrechtenverdragen een algemene inleidende bepaling in het nieuwe hoofdstuk dat bij de te treffen maatregelen die grondrechten beperken, voldaan moet worden aan eisen van noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit.

buiten reikwijdte